



ΔΙΠΛΟΣ ΑΡΜΑΓΕΔΩΝ



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Η κοινή μοίρα

Είμαστε όντως αιχμάλωτοι της γεωγραφίας. Και η γεωγραφία, η φύση, μας το υπενθυμίζει με τον πλέον δραματικό τρόπο. Χιλιάδες νεκροί στις γεγονικές μας Τουρκία και Συρία, ολική καταστροφή σε ορισμένες περιοχές. Μέσα σε ένα λεπτό που διήρκεσε ο πρωτοφανής σεισμός διαλύθηκαν μύθοι, μίσση, αντιπάθειες. Κοινοτοποιήθηκαν, μαζί με τα κτήρια που κατέρρευσαν, αφηγήματα, ρητορικές, λεκτικές και άλλες αντιπαραθέσεις. Μόνο συμπάθεια, κατανόηση, αλληλεγγύη, βοήθεια, συμπαράσταση στον γείτονα που πάσχει αυτή την ώρα. Η Πρόεδρος Κατερίνα Σακελλαροπούλου, ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Μητσοτάκης και όλη η πολιτική ηγεσία στο ύψος της στιγμής. Με γενναιοδωρία ψυχής Σακελλαροπούλου και Μητσοτάκης τηλεφώνησαν στον τούρκο πρόεδρο Ερντογάν για να εκφράσουν τη συμπαράσταση και την ετοιμότητα της χώρας να προσφέρει κάθε δυνατή βοήθεια. Οι ευκαριστίες της άλλης, της πληγωμένης πλευρής ανιπλόκρητες. Μητσοτά στο ανθρώπινο δράμα και το δέος της φύσης υποχωρούν όλες οι σκοπιμότητες. Η τρομακτική δύναμη της φύσης σαρώνει κάθε έννοια συνόρων ή ανθρωπίνης ισχύος. «Είμαστε ως προϊόντα τυφλών φυσικών δυνάμεων στο έλεός τους» γράφει ο Μάρτιν Ρις. Και η φύση με τη δύναμή της μας καλεί να τερματίσουμε τον ανθρώπινο παραλογισμό απ' όποιον εκορράζεται.

Είναι θλιβερό να διαπιστώνει κάποιος ότι χρειάζεται ένα τόσο τραγικό γεγονός για να συνειδητοποιήσουμε την κοινή μοίρα που συνδέει τις δύο χώρες, τους δύο λαούς. Συνέβη το 1999 και τότε με την οργή της φύσης μέσω των σεισμών. Ως εάν η γεωγραφία να λέει ότι δεν μπορείτε να ξεφύγετε από ένα κοινό πεπρωμένο. Το πεπρωμένο της γεωγραφίας. «Ο πόνος ενώνει». Φέρνει λαούς και πολιτικές ηγεσίες πιο κοντά. «Είμαστε όλοι Τούρκοι στον πόνο». Ενώ «είμαστε τόσο ασήμαντοι και ανήμποροι στον κόσμο αυτόν». Το 1999 (Αύγουστος) οι πολιτικές ηγεσίες ήλθαν πράγματι πολύ κοντά, κάτι που οδήγησε σε διάλειμμα ομαλοποίησης των ελληνοτουρκικών σχέσεων (διπλωματία των σεισμών). Με αποφάσεις-σταθμούς όπως αυτές του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ελσίνκι (Δεκέμβριος 1999) και το άνοιγμα της διαδικασίας των διερευνητικών επαφών. Δεν διήρκεσε όμως.

Αλλά καθώς η φύση επαναλαμβάνει το τραγικό της μίνιμα, το μόνο που μπορεί να ελπίζει κάποιος είναι ότι μπορεί αυτή τη φορά να γυρίσει σελίδα στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Οτι το κάμα που άνοιξε ο σεισμός μπορεί να κλείσει το διπλωματικό χάσμα. Συνειδητοποιώντας ότι αυτά που μας χωρίζουν είναι σχετικά μικρά και γίνονται σημαντικά μόνο ως πολιτικές κατηγορίες έξω από την κοινή ανθρώπινη μοίρα. Οτι μπορούν τελικά να διευθετηθούν, ότι μπορούν οι πολιτικές των δύο χωρών να έχουν σταθερή τακτική επικοινωνία, στενή συνεργασία σε όλα τα επίπεδα, ιδιαίτερα αυτό της πολιτικής προστασίας. Η Ελλάδα έδειξε το φρόνιμα και την ενουσιαισθήσή της. «Το χάσμα π' άνοιξε ο σεισμός κι ευθύς εγλύμισ' άνη».

Ο καθηγητής Π. Κ. Ιωακείμης είναι πρώην προεδρεύσας-αμβούχος του ΥΠΕΕ και μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του ΕΛΙΑΜΕΠ.

Σενάρια για αναβολή των τουρκικών εκλογών

Ο Ερντογάν κήρυξε δέκα επαρχίες σε κατάσταση έκτακτου ανάγκης για το επόμενο τρίμηνο, κάτι που σημαίνει πως το μέτρο θα αρθεί – εάν αρθεί – μόλις μία εβδομάδα πριν από τη 14η Μαΐου, ημέρα που έχει προγραμματιστεί να στηθούν οι κάλπες



NEWS ANALYSIS ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Η χθεσινή απόφαση του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν να κηρύξει «συναγερμό τετάρτου βαθμού» στον κρατικό μηχανισμό και κατάσταση έκτακτης ανάγκης στις δέκα επαρχίες της Τουρκίας που επλήγησαν περισσότερο από τους δύο καταστροφικούς σεισμούς της Δευτέρας ενέτεινε τα σενάρια τα οποία ήδη είχαν αρχίσει να κυκλοφορούν αναφορικά με την πιθανή αναβολή των προεδρικών και βουλευτικών εκλογών του Μαΐου, με πρόφαση τις ειδικές συνθήκες που έχει προκαλέσει η φυσική καταστροφή. Πολύ περισσότερο καθώς σχετικές φήμες είχαν

δει το φως της δημοσιότητας και πριν από τους σεισμούς, με αρκετούς να ισχυρίζονται ότι ο Ερντογάν αναζητούσε ήδη την κατάλληλη αφορμή για να προχωρήσει σε αναβολή, καθώς αξιολογούσε τις δημοσκοπήσεις και φοβόταν ότι έρχεται η ήττα του.

Σημειώνεται ότι το μέτρο της έκτακτης ανάγκης θα ισχύσει για το επόμενο τρίμηνο, κάτι που σημαίνει πως θα αρθεί – εάν αρθεί – μόλις μία εβδομάδα πριν από τη 14η Μαΐου, ημέρα που έχει προγραμματιστεί να στηθούν οι κάλπες στη γειτονική χώρα. Η όποια εξέλιξη, ωστόσο, θα έχει ανακινωθεί αρκετά νωρίτερα, με την αντιπολίτευση (και όχι μόνο) να αναμένει με αγωνία τις επόμενες ανακοινώσεις του προέδρου – σε μια στιγμή που η ίδια ετοιμάζεται να επιλέξει και να δημοσιοποιήσει το όνομα του δικού της εκλεκτού.

Το σίγουρο είναι, όπως σημειώνει και η σχετική ανάλυση στην παλική εφημερίδα «La Repubblica», ότι «η



REUTERS/PROENCA VAN DE WOUW

απάντηση που θα δοθεί σε αυτή την κρίση θα καθορίσει σε μεγάλο βαθμό το εκλογικό αποτέλεσμα και το εάν ο Ερντογάν θα συνεχίσει να ηγείται της Τουρκικής Δημοκρατίας ή θα πέσουν τίτλοι τέλους στην εικοσαετή διακυβέρνησή του». Αυτός είναι και ο λόγος, όπως προσθέτει, που ο ίδιος θα επιχειρήσει να κεφαλαιοποιήσει και πολιτικά το κύμα διεθνούς συμπαράστασης και βοήθειας προς την Τουρκία, αποδίδοντάς το και στη δική του παρουσία στο τιμόνι. Στον βαθμό δε που κρίνει ότι είναι επιτυχής και αυξάνει τις πιθανότητες επανεκλογής του, όπως και του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ), πρέπει να αποκλειστεί το σενάριο της αναβολής των εκλογών. «Ο Ερντογάν απάντησε με ταχύτητα και αποφασιστικότητα στην κρίση. Αυτό είναι πιθανό να σμιλεύσει την εικόνα του ισχυρού ηγέτη ενόψει των εκλογών της 14ης Μαΐου – εφόσον, βεβαίως, η κυβέρνηση καταφέ-

Πολλοί υποστηρίζουν ότι ο Ερντογάν αναζητούσε την κατάλληλη αφορμή για να προχωρήσει σε αναβολή, καθώς αξιολογούσε τις δημοσκοπήσεις και φοβόταν ότι έρχεται η ήττα του

Οι καταστροφές δημιουργούν νέο

«Δεν μπορώ να φανταστώ πιο ισχυρή εικόνα από αυτή ενός έλληνα και ενός τούρκου διασώστη να σώζουν ένα παιδί» είπε χθες στο CNN ο Κυριάκος Μητσοτάκης

Οι κινήσεις που είδαμε τις τελευταίες ώρες έχουν σημαντικό συμβολισμό. Στη μέχρι τώρα διάρκεια της θητείας της η Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν είχε συνομιλήσει ποτέ τηλεφωνικά με τον

ο ένας τον άλλον, στο δέπνιο των ηγετών στην Πράγα τον περασμένο Οκτώβριο, ο Κυριάκος Μητσοτάκης και ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν επιβεβαίωσαν το σκηνικό έντασης που επικρατεί το τελευταίο διάστημα στις ελληνοτουρκικές σχέσεις – ωστόσο μπροστά στην καταστροφή, η επικινωπία ήταν άμεση και έγινε για να επικυρώσει την ελληνική διάθεση για οποιαδήποτε είδους βοήθεια. Και αυτό έγινε: η εικόνα των διασωστών να αγκαλιάζονται ανακουφισμένοι μετά τον απεγκλωβισμό ενός μικρού κοριτσιού συγκίνησε όλους πάντες, χω-

ρίς να έχει σημασία σε ποια πλευρά του Αιγαίου κατοικούν. «Δεν μπορώ να φανταστώ πιο ισχυρή εικόνα από αυτή ενός έλληνα και ενός τούρκου διασώστη να σώζουν ένα παιδί» είπε χθες στο CNN ο Μητσοτάκης, τονίζοντας την άριστη συνεργασία με τις τουρκικές αρχές.

Από το 1999

Τα αντανάκλαστικά που έδειξε η ελληνική πλευρά στο άκουσμα της είδησης για τον φονικό σεισμό στη Νότιοανατολική Τουρκία και τη Συρία δεν ήταν πάντα το ίδιο δεδηλωμένα. Η πρώτη φορά που οι δύο χώρες άφησαν στην άκρη τις διαφορές τους, συμπαρατεκόμενες η μία στην άλλη σε μια ανθρωπιστική κρίση, ήταν το 1999. Με αρχιτέκτονες τους αρμόδιους υπουργούς Εξωτερικών, Γιώργο Παπανδρέου και Ισμαήλ Τζεμ, η Ελ-



NEWS ANALYSIS ΤΗΣ ΜΥΡΤΙΛΗΣ ΛΙΑΛΙΟΥΤΗ

τούρκο ομόλογό της, όμως το έκανε χθες το απόγευμα για να εκφράσει τα συλλυπητήρια και την αλληλεγγύη της. Την τελευταία φορά που είδαν